

Цвітана

Олександр Мінович

- Розкажіть-но, Степанич, як ви там, у своїх совєцьких обкомах-парткомах, любов крутили, по ваших отих номенклатурних кабінетах, бо геть мені не віриться, що ви такі правильні були, як часом про себе любите розповідати.

- Ні в яких кабінетах я не був, завгоспом працював, навіть партейним не значився. З того, що бачив, скажу: нічого не крутили, дисципліна була, ніяких тобі шурів-мурів, за таке могли поперти.

- Кажіть мені, кажіть... так я вам і повірив, ви ще й зараз від гарних жінок очей не відриваєте, у ваших то роках, а що було в молодості, можу тільки уявити. То давайте по другій за наше здоров'я, і починайте колотися, розповідайте! Хоч що-небудь, немає вже чого скривати!

- Кажу тобі - нічого не було!

- Тобто!.. Хочете сказати, що не працювали разом з вами класні секретарки, помічниці, на яких ваші партійні функціонери мали заглядатися, не траплялися якісь гарні дівчата, які могли навіть старого пенька з розуму звести?.. Шо ви втираєте?.. Давайте по третій, і згадайте вже щось!

- Ну добре, була одна історія. В якійсь частині того, що відбулося, я сам був свідком, а інше мені розповіли через багато років. Слухай!

Далі - з почутого від Степановича.

В Радянському Союзі дуже багато всіляких ініціатив сходило згори. Коли Москва транслювала по телевізору новорічну передачу "Голубий вогник", то такі вогники робили по багатьох містах і селах величезної країни. Копіювали.

Коли центральні газети описували піонерські воєнізовані змагання "Зірниця", то в цю гру включалися всі школи Союзу. Діти перевдягалися у військову форму, брали в руки дерев'яні автомати, пістолети, і вчилися вбивати ворогів.

Світ таких масштабних змагань не знав, а в Союзі на кожному кроці кричали, що СРСР - наймиролюбніша країна, оплот миру. Проте вчили воювати своїх дітей змалечку.

На XXVI з'їзді Комуністичної партії Радянського Союзу було запроваджено нову політичну моду. До цього з'їзди проходили за повної і цілковитої тиші в залі. І тільки після виступу партійного вождя, надзвичайно великий зал з'їзду заповнювався аплодисментами, бурними аплодисментами й довгими оваціями.

На тому з'їзді придумали дещо нове. Час від часу в залі, коли стихали аплодисменти, хтось, зарання підготовлений, вскакував і кричав скільки мав сили: "Слава КПРС!", або "Народ і партія - єдині!".

Таким чином, нібито проявлялася ініціатива мас. Тепер у партійному спектаклі брали участь не тільки промовці, а й прості комуністи, які начебто уособлювали перед очима мільйонів глядачів народ.

Як у Москві – так повинно бути і в області, і в районі. Один із південних українських обкомів партії вирішив підтримати ініціативу Кремля й запровадити таке в себе.

Якраз у той час в область приїхала делегація болгарської комуністичної партії.

Закордонна делегація в далекій від столиці області – це подія. А іноземці, навіть якщо вони болгари – почесні гості. Бо хоч вони й дуже близькі до радянських людей своїми світоглядом і способом життя, але були ближчими до закритого від радянського люду світу. Вони навіть могли трохи спілкуватися з тим таємним і невідомим світом. Їздити туди, бачити його.

А для наших людей навіть подорож до Болгарії могла бути подією всього життя, а ще більше – мрією життя.

Делегація болгарських гостей зовнішнім видом майже не відрізнялася від наших, зустрічаючих. Такі ж товстуваті середнього віку чоловіки в строгих однакових костюмах, як і наші.

Проте була серед них жінка. Навіть не жінка, а дівчина.

Довге хвилясте золоте волосся, засмагла на болгарських пісках шкіра, гарні ноги, голубі очі, миловидне личко, модне коротке платтячко помаранчевого кольору робили дівчину яскравою, притягуючою прямою на фоні невиразного загального чоловічого гурту.

Загадкове, незвичне для нас ім'я – Цвітана, надавало їй додаткового шарму, робило об'єктом загальної особливої уваги.

Стрункий і вродливий інструктор обкому партії – Боря Цуркевич цю увагу став приділяти Цвітані з першої миті знайомства.

Боря був відповідальним за цілий ряд заходів, що були заплановані для роботи з болгарами. В тому числі, на урочистому засіданні він повинен був скандувати лозунги, почуті начальством по телевізору.

Однак до урочистих заходів було ще далеко. Вони мали бути тільки після обіду.

А спочатку було ознайомлення з господарством передового колгоспу. Члени делегації, розбившись на купки, ходили полями, брали в руки овочі, фрукти, виказували своє захоплення врожаєм.

Боря підносив Цвітані то груші, то яблука, а на баштані хвацько розбив великого кавуна. Пригощав супутницю зі своїх рук.

Поглядом, рухом, усмішками, лагідними словами, доторками рук інструктор завойовував дівчину прямо у всіх на очах.

Ніхто цьому не перечив, бо пара була така гарна й молода, що приємно було на них дивитися.

За обідом випили трохи вина, яке ще більше посприяло зближенню хлопця та дівчини.

Тепер в автобусі вони сіли разом, вже майже закохано про щось щебетали. Добре, що болгарка непогано знала російську.

Після відвідування колгоспу й обіду традиційно передбачалося велике засідання в обкомі партії. Як завжди, збирався повний зал активістів, читалися довгі промови.

Цуркевич сів знову поряд із Цвітаною. Він вже тримав її руку в своїй, легенько пестив її пальчики, торкався колін, волосся. Боря з головою поринув у флірт. І так захопився гарненькою представницею Болгарії, що забув про все на світі, втратив голову.

Тим часом, після перших промов керівників делегацій, інструктору належало виконати почесну місію.

За столом президії завідуючий оргвідділом, налившись кров'ю, неначе порізаний буряк перед борщем, вже в десятий раз подавав умовний знак, але Боря не реагував – він продовжував залицання. Від цього приємного заняття, здається, його вже не могло нічого відволікти.

Коли ж хтось іззаду легенько штовхнув його ліктем. Хлопець на мить опам'ятався. Глянув у бік президії, й відчув, що натворив.

Переляк блискавкою пройнявся його тілом. Боря рвучко скочив на ноги і почав волати на весь зал: "Сла-ва КПРС! Сла-ва КПРС! Сла-ва КПРС!, Сла-ва БКП!".

Цуркевич високо підняв вгору руки, і плескав ними в долоні у такт своїм викрикам.

Напевно Цвітана була готова до всього, але не до такого. Вона від несподіваного крику Борі аж відсахнулася. Очі зробилися в неї круглими, вона перелякано дивилася на волаючого щосили хлопця й не могла зрозуміти, що відбувається.

Після скандування гасел Боря сів на своє місце та спробував зловити руку Цвітани.

Проте та чомусь відсунулась від нього. Якось вся зіщулилась, віддалилась і вмить стала чужою. Боря теж відчув це відчуження.

Десять глибоко в душі він зрозумів, що тільки що його покинуло щось легке, приємне, романтичне. Мовби ангел пролетів, і після нього опустилася завіса.

Своїми криками Боря неначе вбив того ангела.

Після засідання партійці розійшлися й більше не зустрічалися.

Назавтра болгари від'їхали додому. Невдовзі Цуркевич звільнився з номенклатурної роботи. Кажуть: розчарувався в партії.